

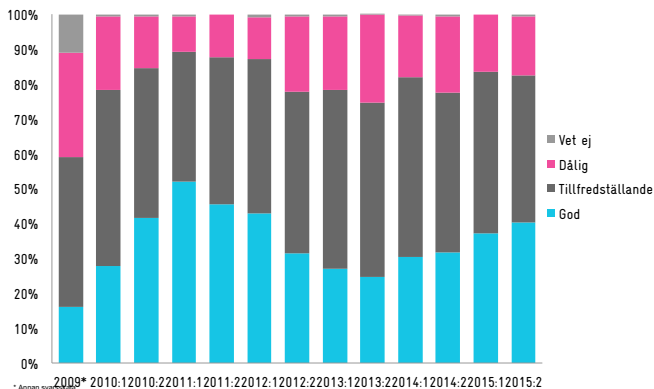
Konjunktur- rapport

Innovationskraften
i de svenska företagen
ökar

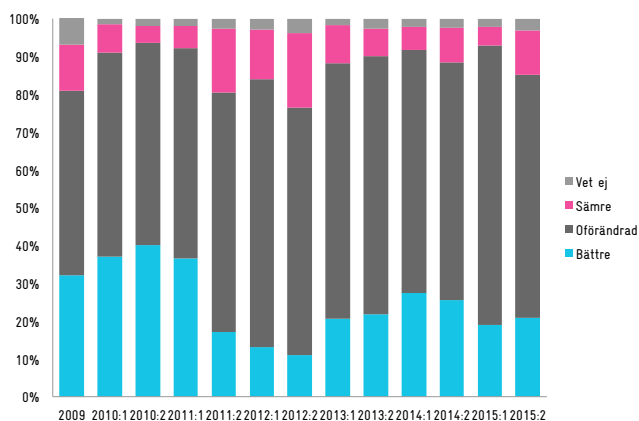
Oktober 2015

Vilken är din samlade bedömning av den ekonomiska situationen i dagsläget på det företag där du är förtroendevald?

Hur tror du den ekonomiska situationen för företaget ser ut det kommande halvåret jämfört med hur det ser ut idag?

FÖRETAGENS EKONOMISKA LÄGE HAR FÖRBÄTTRATS

Den samlade bedömningen från de förtroendevalda inom både industri- och tjänstesektor är att den ekonomiska situationen i dagsläget är tillfredsställande eller god. Jämförelsen med föregående mätning i januari visar att det är något fler som upplever att den ekonomiska situationen är god. En ökning har skett från 37 procent till 40 procent. En viss förskjutning kan sägas ha skett från en tillfredsställande till en god ekonomisk situation. Andelen som tycker att den ekonomiska situationen är dålig ligger kvar på samma nivå som i mätningen i januari det vill säga på 17 procent.

I undersökningen finns också en redovisning av företagets innovationsarbete. Där framkommer att de branscher som de förtroendevalda bedömer har den bästa ekonomiska utvecklingen också ligger högt när det gäller att sätta mål för innovation.

Andelen förtroendevalda som bedömer att den ekonomiska läget blir ännu bättre kommande sex månader ökar från 19 till 21 procent. Samtidigt ökar andelen som ser en sämre ekonomisk utveckling framöver från 5 till 12 procent.

Inom kemiföretagen, skogsindustrin och teknik- och designföretagen har antalet anställda ökat det första halvåret. Andelen förtroendevalda som bedömer att konjunkturen är tillfredsställande eller god är nära 90 procent i dessa branscher och de förutspår en förstärkning av konjunkturen.

Hos stål- och metallföretagen och energiföretagen är det mellan 62 och 69 procent av de förtroendevalda som anser att den ekonomiska situationen är tillfredsställande eller god. De förtroendevalda bedömer i motsatt till ovanstående en försämring av konjunkturen de kommande sex månaderna.

FÖRNYELSE I INGENJÖRSFÖRETAG BIDRAR TILL OMSÄTTNINGÖKNING OCH TILLVÄXT

Innovationsverksamheten i svenska ingenjörsföretag leder till nya världsunika produkter vid introduktionen på marknaden. En undersökning från SCB – Innovationsverksamhet i Svenska företag 2010-2012, pekar på att nya världsledande produkter redan efter något år svarat för så mycket som 25 procent eller mer av omsättningen – vilket bekräftas av Magnus Sundemo förtroendevald i Volvo Cars:

”Vi är i ett läge där vi förväntar oss en positiv lönsamhetsutveckling under hösten 2015 och där vi fortsatt investerar stort inför framtiden. Framgångsfaktorer är en stark framtidstro och stora modiga satsningar på produktutveckling grundad i genuint hög ingenjörskompetens.”

Magnus Sundemo, Volvo Car Corporation

INNOVATIONSARBETET I INGENJÖRSFÖRETAGEN ÖKAR

Innovationsarbetet är en nyckel för att behålla konkurrenskraften i svenska företag. I rapporten redovisas en positiv trend i svenska företags innovationsarbete. Fler företag har forsknings- och utvecklingsarbete, fler företag har mål för innovation och fler företag följer upp sina mål. Detta leder till fler anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation i företagen.

INNOVATIONSUPPHANDLING EN MÖJLIGHET ATT FINANSIERA INNOVATION

En utmaning hos många företag är att skapa långsiktiga förutsättningar för innovation och utveckla det nya som inte finns. En möjlighet till finansiering är att samarbeta med offentlig sektor när det gäller innovationsupphandling. Rapporten visar att endast 15 procent av företagen samarbetar med offentlig sektor för att ta fram nya produkter och tjänster som inte finns. Av dessa är det 26 procent, vilket är en hög andel, som ser att samarbetet lett till att utveckla en produkt eller tjänst som inte tidigare fanns.

DET EKONOMISKA LÄGET I FÖRETAGEN

KEMIINDUSTRIFÖRETAGEN

90 procent av de förtroendevalda på kemiföretagen bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 10 procent bedömer att den är dålig. Det kommande halvåret upplever 22 procent att den ekonomiska situationen blir bättre och 7 procent upplever att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan är för stor för tjänstemännen är 77 procent. Det senaste halvåret har en ökning av antalet anställda tjänstemän skett hos 32 procent av företagen och en minskning hos 20 procent av företagen.

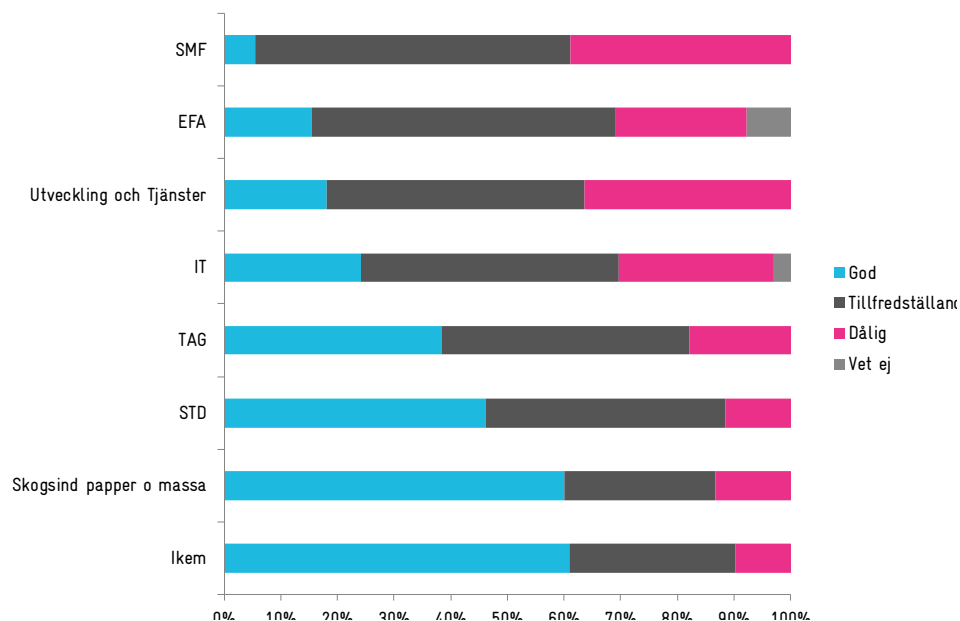
SKOGSINDUSTRIFÖRETAGEN

87 procent av de förtroendevalda inom skogsindustrin bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 13 procent bedömer att den är dålig. Det kommande halvåret upplever 20 procent att den ekonomiska situationen blir bättre och 0 procent upplever att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan för tjänstemännen är för stor är 47 procent. Det senaste halvåret har en ökning av antalet anställda tjänstemän skett hos 20 procent av företagen och en minskning hos 7 procent av företagen.

TEKNIKFÖRETAGEN

82 procent av de förtroendevalda inom teknikföretagen bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 18 procent bedömer att den är dålig. Det kommande halvåret upplever 24 procent att den ekonomiska utvecklingen blir bättre och 10 procent att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan för tjänstemännen

Vilken är din samlade bedömning av den ekonomiska situationen i dagsläget på det företag där du är förtroendevald?

är för stor är 47 procent. Det senaste halvåret har det skett en ökning av antalet anställda tjänstemän hos 32 procent av företagen och en minskning hos 36 procent av företagen.

STÅL OCH METALLFÖRETAGEN

62 procent av de förtroendevalda inom stål och metallföretagen bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 38 procent bedömer att den är dålig. Det kommande halvåret upplever 17 procent att den ekonomiska utvecklingen blir bättre och 28 procent att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan för tjänstemännen är för stor är 56 procent. Det senaste halvåret har det skett en ökning av antalet anställda tjänstemän hos 22 procent av företagen och en minskning hos 11 procent av företagen.

ENERGIFÖRETAGEN

69 procent av de förtroendevalda inom energiföretagen bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 31 procent bedömer att den är dålig eller vet inte. Det kommande halvåret upplever 0 procent att den ekonomiska utvecklingen blir bättre och 46 procent att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan för tjänstemännen är för stor är 46 procent. Det senaste halvåret har det skett en ökning av antalet anställda tjänstemän hos 31 procent av företagen och en minskning hos 31 procent av företagen.

INFORMATIONSTEKNOLOGI OCH TELEKOMFÖRETAGEN

69 procent av de förtroendevalda inom informations- och telekomföretagen bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 31 procent bedömer att den är dålig eller vet ej.

Det kommande halvåret upplever 27 procent att den ekonomiska utvecklingen blir bättre och 12 procent att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan för tjänstemännen är för stor är 39 procent. Det senaste halvåret har det skett en ökning av antalet anställda tjänstemän hos 6 procent av företagen och en minskning hos 45 procent av företagen.

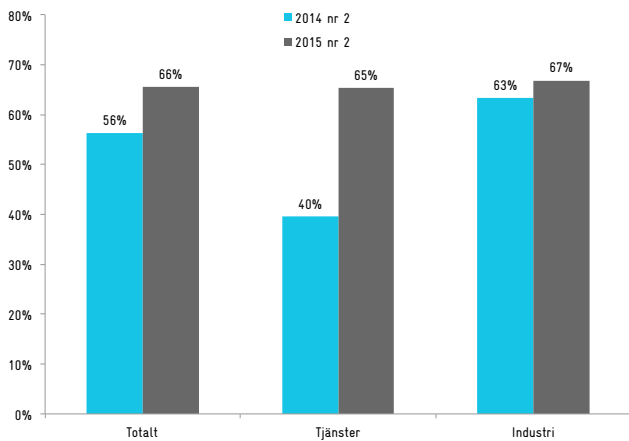
TEKNIK- OCH DESIGNFÖRETAGEN

88 procent av de förtroendevalda inom teknik- och designföretagen bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 12 procent bedömer att den är dålig. Det kommande halvåret upplever 31 procent att den ekonomiska utvecklingen blir bättre och 15 procent att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan för tjänstemännen är för stor är 38 procent. Det senaste halvåret har det skett en ökning av antalet anställda tjänstemän hos 46 procent av företagen och en minskning hos 12 procent av företagen.

FÖRETAGEN INOM UTVECKLING OCH TJÄNSTER

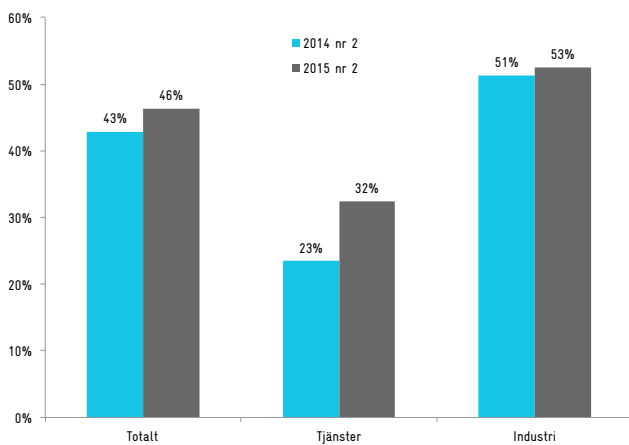
64 procent av de förtroendevalda som representerar företagen inom utveckling och tjänster bedömer att den ekonomiska situationen idag är tillfredsställande eller god. 36 procent bedömer att den är dålig. Det kommande halvåret upplever 18 procent att den ekonomiska utvecklingen blir bättre och 0 procent att den försämras. Andelen förtroendevalda som uppfattar att arbetsbördan för tjänstemännen är för stor är 64 procent. Det senaste halvåret har det skett en ökning av antalet anställda tjänstemän hos 27 procent av företagen och en minskning hos 27 procent av företagen.

Finns det tydliga mål i företaget gällande innovation?
Andel som svarat "Ja"

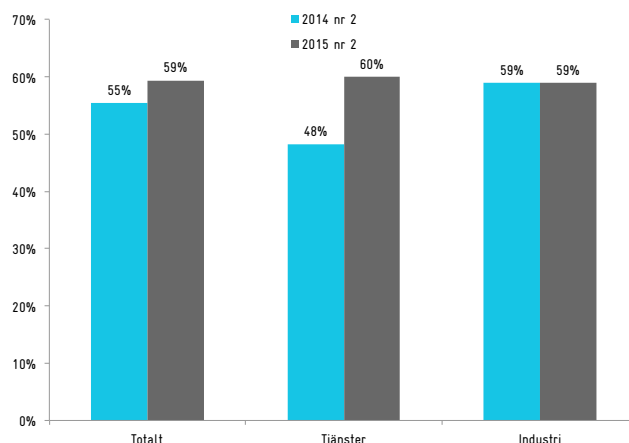
Mäts och följs innovationsarbetet upp av ledningen i företaget?

Andel som svarat "Ja"

Uppmuntrar företaget den anställde att ägna sig åt innovation?

Andel som svarat "Ja"

INNOVATIONSARBETET I FÖRETAGEN

KEMIINDUSTRIFÖRETAGEN

85 procent av de förtroendevalda på kemiföretagen svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är en minskning med 9 procent. 79 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är en ökning med 9 procent jämfört med föregående år. 61 procent svarar att målen följs upp vilket är en ökning med 6 procent jämfört med föregående år. 65 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en ökning med 1 procent jämfört med föregående år.

SKOGSINDUSTRIFÖRETAGEN

80 procent av de förtroendevalda inom skogsindustri-företagen svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är en minskning med 8 procent. 83 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är en ökning med 23 procent jämfört med föregående år. 50 procent svarar att målen följs upp vilket är en minskning med 3 procent jämfört med föregående år. 58 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en minskning med 6 procent jämfört med föregående år.

TEKNIKFÖRETAGEN

90 procent av de förtroendevalda på teknikföretagen svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är en ökning med 1 procent. 68 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. 53 procent svarar att målen följs upp vilket är en minskning med 2 procent jämfört med föregående år. 56 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en minskning med 4 procent jämfört med föregående år.

STÅL- OCH METALLFÖRETAGEN

100 procent av de förtroendevalda på stål- och metallföretagen svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är oförändrat med föregående år. 50 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är en ökning med 3 procent jämfört med föregående år. 65 procent svarar att målen följs upp vilket är en ökning med 24 procent jämfört med föregående år. 82 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en ökning med 35 procent jämfört med föregående år.

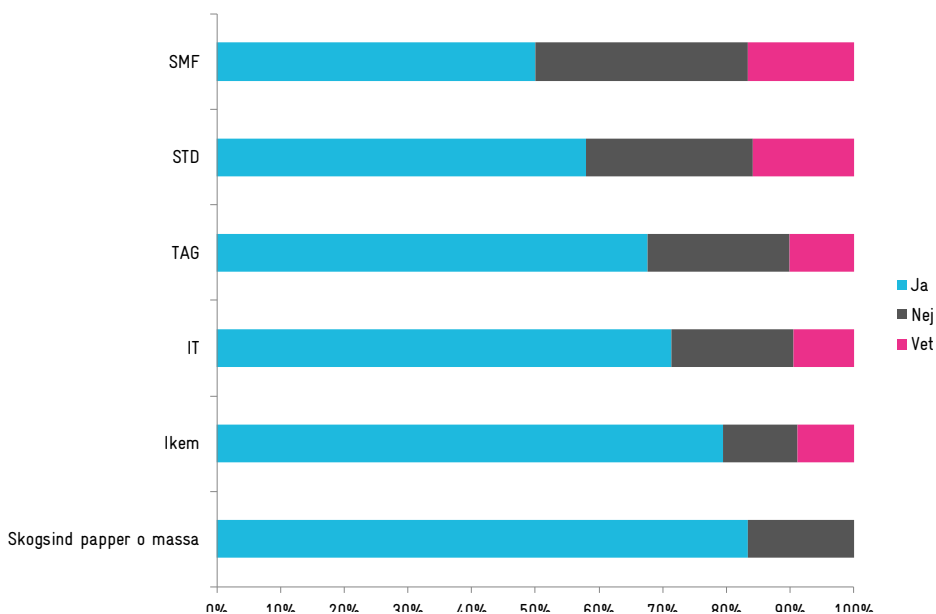
ENERGIFÖRETAGEN

69 procent av de förtroendevalda på kemiföretagen svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är en ökning med 11 procent. 22 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är en ökning med 8 procent jämfört med föregående år. 22 procent svarar att målen följs upp vilket är en ökning med 22 procent jämfört med föregående år. 44 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en ökning med 1 procent jämfört med föregående år.

INFORMATIONSTEKNOLOGI OCH TELEKOMFÖRETAGEN

64 procent av de förtroendevalda inom informationsteknologiföretagen svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är en ökning med 8 procent. 71 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är en ökning med 26 procent jämfört med

Finns det tydliga mål i företaget gällande innovation?

föregående år. 29 procent svarar att målen följs upp vilket är en ökning med 9 procent jämfört med föregående år. 71 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en ökning med 31 procent jämfört med föregående år.

TEKNIK- OCH DESIGNFÖRETAGEN

73 procent av de förtroendevalda inom teknik- och designföretagen svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är en minskning med 4 procent. 58 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är en ökning med 25 procent jämfört med föregående år. 28 procent svarar att målen följs upp vilket är en ökning med 13 procent jämfört med föregående år. 58 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en ökning med 6 procent jämfört med föregående år.

FÖRETAGEN INOM UTVECKLING OCH TJÄNSTER

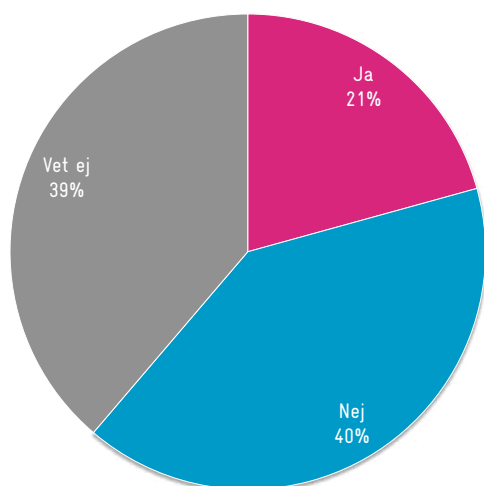
45 procent av de förtroendevalda inom utveckling och tjänster svarar att det inom företaget pågår forsknings- och utvecklingsarbete, vilket är en minskning med 28 procent. 80 procent av de förtroendevalda bedömer att det finns tydliga mål för innovation, vilket är en ökning med 35 procent jämfört med föregående år. 40 procent svarar att målen följs upp vilket är en ökning med 13 procent jämfört med föregående år. 60 procent av de förtroendevalda säger att de anställda uppmuntras att ägna sig åt innovation vilket är en ökning med 15 procent jämfört med föregående år.

INNOVATIONSUPPHANDLING

Den offentliga sektorn upphandlar för cirka 700 miljarder kronor varje år. En ny myndighet, Innovationsupphandlingsmyndigheten, har bildats för att stimulera ökad användning av innovationsupphandling. Ett av syftena med innovationsupphandling är att stödja framtagande av ny teknik och nya produkter och tjänster som inte finns. Ett annat syfte är att de företag som medverkar i innovationsupphandlingsprocesser och i dessa sammanhang utvecklar ny teknik, ska få en möjlighet att tillämpa den och skala upp tekniken på exportmarknaden. Innovationsupphandlingsprocesser är en möjlighet för finansiering av innovation och produktutveckling i företag. Genom innovationsupphandling skapas tid och ekonomiska möjligheter och därmed minskad risk för företagen att utveckla ny teknik eller nya produkter som inte tidigare fanns.

Enkätsvaren visar att endast 15 procent av de förtroendevalda säger att företagen samarbetar med offentlig sektor inom innovationsupphandling. Av dessa är det 26 procent som uttrycker att samarbetena lett till ny teknik eller nya produkter och tjänster som inte tidigare fanns.

Har företaget en plan för vilket kompetensbehov som finns de kommande fem åren?

LÅNGSIKTIGHET SAKNAS I KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN

I enkäten till de förtroendevalda ställdes en fråga om företaget har en långsiktig plan för företagets kompetensförsörjning. Det visar sig att endast 21 procent av företagen har en långsiktig plan för kompetensförsörjningen. Övriga 79 procent saknar eller vet inte om de har någon långsiktig kompetensutvecklingsplan.

Det visar sig att knappt hälften, 48 procent, svarar att de lyckas locka ingenjörer med rätt kompetens. Övriga, 52 procent, svarar att de inte lyckas rekrytera rätt kompetens eller inte vet om de får tag i ingenjörer med rätt kompetens.

Företagen kan genom att skapa en långsiktig plan ge ökade förutsättningar att utveckla befintlig personal och tidigt identifiera framtida behov av den nya kompetens som behövs för den framtida tillväxten.

Lyckas företaget locka ingenjörer med rätt kompetens till företaget?

